

ОДГОВОРНОСТ КУПЦА У ПОСТУПКУ ПРИВАТИЗАЦИЈЕ

Купац дела имовине предузећа у поступку приватизације не одговара за дугове продавца ако уговором одговорност није изричito предвиђена.

Из образложења:

"Према утврђеном чињеничном стању, раније правноснажном пресудом Општинског суда у Бору П1 21/07 од 5.11.2007. године тужиоцу је досуђена нематеријална штета у парници против правног претходника овде туженог АА из ... због повреде на раду од 30.1.2006. године у видовима ближе описаним у судској одлуци. По правноснажности пресуде између тадашњег предузећа АА из .. као продавца и ББ из ... као купца закључен је уговор о купопродаји имовине фабрике опреме и делова из ... коју чине непокретности и опрема као имовина продавца. У члану 2. тачка 4. наведено је да купац није правни следбеник продавца и не одговара за његове раније обавезе. Испуњавајући уговор купац је примио у радни однос између осталог и тужиоца. Решењем Привредног суда у Зајечару Ст 4/08 од 16.07.2008. године отворен је стечајни поступак над продавцем, па је у том поступку тужилац као стечајни поверилац пријавио своје потраживање по ранијој правноснажној пресуди и делимично га наплатио у износу од 645.046,75 динара. Стечајни поступак закључен је решењем Привредног суда у Зајечару 25.12.2014. године и тужилац је остао ненамирен за овде новчану суму која представља предмет тужбеног захтева.

Код тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је тужбени захтев делимично усвојио са аргументацијом да је тужени као продавац имовине солидарно одговоран са купцем за обавезе које нису извршене после окончаног стечаја по основу члана 452. став 1. ЗОО.

Супротно, преиначујући првостепену пресуду другостепени суд сматра да се на решење конкретног односа не могу применити правила садржана у члану 452. став 1. ЗОО јер су она дерогирана Законом о приватизацији. Не постоји правно следбеништво између субјекта приватизације и купца капитала јер је извршена продаја дела непокретне имовине и опреме у складу са програмом о реструктуирању због чега нема сукцесије, а самим тим ни примене правила из члана 452. ЗОО.

Становиште другостепеног суда је основано.

Код сингуларне сукцесије нови поверилац не одговара за дугове, осим ако се одговорност не уговори. У овом случају купац имовине у поступку приватизације (део непокретности и опрема) није изричito уговорио, односно пристао, да изврши раније обавезе преносиоца (дужника) по основу накнаде штете.

Нема услова за одговорност сукцесора ни по основу правила садржаних у Закону о раду (чл. 147. и 152). Наиме, тужилац није засновао код туженог радни однос по основу статусних промена (спајање, припајање и одвајање предузећа), а ни по основу промена у складу са законом (преобрађај предузећа) да би се конституисала одговорност по основу члана 147. Закона о раду. Са друге стране, тужени није купио капитал ранијег предузећа него део имовине (два облика приватизације из Закона о приватизацији), па се не може конституисати његова одговорност ни по члану 152. Закона о раду.

Имајући у виду изложеног, неосновани су ревизијски наводи у којима се истиче да је тужени (сукцесор) одговоран за дугове "целине", јер као што је

утврђено, "целина" није ни купљена, већ део имовине и опреме. Посебном уговорном одредбом сукцесор је ослобођен за обавезе преносиоца, што је допуштено имајући у виду да је предмет уговора била имовина а не капитал предузећа".

(Сентенца из пресуде Врховног касационог суда Рев 936/2017 од 12.7.2018. године, утврђена на седници Грађанског одељења од 12.2.2019. године)